

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG – 4101-004-02/2014
P/14/103

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/103 – Nadzór wojewodów nad wykonywaniem przez jednostki samorządu terytorialnego wybranych zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontrolerzy	Mariusz Mizerski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 90711 z dnia 7.04.2014 r. Norbert Serafin, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 90740 z dnia 12.06.2014r. (dowód: akta kontroli str. 1-2b)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Sulęcinie, ul. Lipowa 18, 69-200 Sulęcin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Ejchart, Starosta Sulęciński. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Starostwo prawidłowo realizowało zadania zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa oraz wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. W Starostwie prowadzone były ewidencje ww. nieruchomości oraz sporządzane plany ich wykorzystania. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (jednostka organizacyjna Powiatu) rzetelnie realizowało zadania w powyższym zakresie, prowadząc m.in. programy korekcyjno-edukacyjne oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Pozytywnie ocenić należy również planowanie i wydatkowanie środków przeznaczonych na realizację zadań zleconych, przy czym zaznaczyć należy, iż niektóre zadania były finansowane w stopniu mniejszym niż wynikałoby to ze zgłaszanych przez Starostwo potrzeb.

Ujawnione nieprawidłowości polegały na niedopełnieniu obowiązku złożenia do sądu wniosków o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa dla nieruchomości o dotychczas nieuregulowanym stanie prawnym, niesporządzeniu uzupełnienia wykazu nieruchomości Skarbu Państwa oraz niewywiązaniu się z obowiązków sprawozdawczych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie organizacyjne

Opis stanu
faktycznego

1.1. Obowiązki związane z realizacją zadań zleconych z zakresu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, w tym ujawniania w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego, przypisano pracownikowi na stanowisku podinspektora do spraw gospodarki nieruchomościami w Wydziale Budownictwa, Nieruchomości i Ochrony Środowiska oraz pracownikowi na stanowisku ds. ewidencji gruntów i budynków w Wydziale Geodezji, Kartografii i Katastru. Nadzór merytoryczny nad tym pracownikiem pełni naczelnik ww. wydziału.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

Do obowiązków tych należy m.in.:

- gospodarowanie nieruchomościami będącymi w zasobie nieruchomości Skarbu Państwa oraz Powiatu Sulęcińskiego,
- składanie wniosków o założenie ksiąg wieczystych i wpisanie prawa własności na rzecz Skarbu Państwa lub Powiatu Sulęcińskiego,
- wyrażenie zgody na zrzeczenie się nieruchomości przez właścicieli na rzecz Skarbu Państwa,
- sporządzanie i podawanie do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa oraz Powiatu Sulęcińskiego, przeznaczonych do sprzedaży, oddania w użytkowanie wieczyste, najem lub dzierżawę.

(dowód: akta kontroli str. 4-10)

Starostwo Powiatowe nie realizuje zadań zleconych z zakresu wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Zadania te wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sulęcinie (PCPR), będące jednostką organizacyjną Powiatu Sulęcińskiego. Nadzór nad tą jednostką, stosownie do treści §31 regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego², pełni Wydział Promocji, Edukacji i Spraw Społecznych. Nadzór ten przypisano również w zakresie czynności i obowiązków naczelnikowi tego wydziału.

(dowód: akta kontroli str. 11-23)

1.2. W Starostwie nie ustanowiono pisemnych procedur określających sposób i zasady wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, jak również nie opracowano mechanizmów kontrolnych tych zadań. Starosta wyjaśnił, że konieczność opracowania ww. dokumentów nie wynika z obowiązujących przepisów.

Nie dokonywano oceny efektywności realizacji zadań zleconych oraz gospodarności wykorzystania środków z dotacji gdyż, jak wyjaśnił Starosta, wydatki te są wydatkami Starostwa i ich ocena i weryfikacja następuje w momencie zatwierdzania danego wydatku (kosztu) przez upoważnione osoby, w tym Skarbnika i Starostę. Nie dokonywano również kontroli naliczania i pobierania dochodów.

(dowód: akta kontroli str. 24-26)

1.3. W latach 2011-2013 Wydział Gospodarki Nieruchomościami Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. przeprowadził w Starostwie dwie kontrole:

- w listopadzie 2011 r., dotyczącą prawidłowości wykorzystania dotacji na wykonywanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz realizacji dochodów budżetowych, w związku z wykonywaniem zadań zleconych. W ramach tej kontroli, którą objęto rok 2010, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa;
- we wrześniu 2013 r., dotyczącą realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w sprawach gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa. Kontrolą objęto okres od stycznia 2012 r. do czasu jej zakończenia. Wojewoda Lubuski w wystąpieniu pokontrolnym z 28.11.2013 r. wniósł o:
  - uzupełnienie ewidencji zasobu nieruchomości Skarbu Państwa o brakujące dane oraz bieżące aktualizowanie zapisów w poszczególnych pozycjach,
  - podjęcie działań zmierzających do uregulowania stanu prawnego wszystkich nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, m.in. poprzez weryfikację danych z ewidencji gruntów i budynków,
  - zakończenie procesu zakładania ksiąg wieczystych na wszystkie nieruchomości Skarbu Państwa.

Starosta Sulęciński w terminie ustalonym w wystąpieniu pokontrolnym poinformował o zrealizowaniu pierwszego ww. wniosku oraz podjętych działaniach w celu realizacji pozostałych wniosków, tj. sukcesywnej regulacji stanu prawnego nieruchomości i zakończeniu procesu zakładania ksiąg wieczystych w IV kwartale 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 27-35)

---

² Wprowadzonego uchwałą nr XXXIII/197/13 Rady Powiatu w Sulęcinie z 25.06.2013 r.

W czerwcu 2011 r. pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadzili w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Sulęcinie, prowadzonym w ramach PCPR, wizytację przedrejestrową w związku z wnioskiem o wpis do Rejestru Placówek Zapewniających Miejsca Noclegowe. Stwierdzono zgodność informacji zawartych w złożonym wniosku ze stanem faktycznym i tym samym wpisano Ośrodek do ww. rejestru.

(dowód: akta kontroli str. 36-39)

W dniu 5.03.2013 r. Wydział Polityki Społecznej LUW przeprowadził w PCPR kontrolę problemową w zakresie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Kontrolą objęto okres od stycznia 2012 r. do czasu jej zakończenia. W wystąpieniu pokontrolnym z 31.05.2013 r. zalecono:

- opracowywanie i realizację programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- podjęcie działań w kierunku wzmocnienia kadrowego na rzecz realizacji zadań, szczególnie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomocy społecznej,
- doprecyzowanie zapisów w dokumentacji organizacyjnej jednostki, dotyczących ośrodka interwencji kryzysowej oraz podjęcie działań w kierunku wyodrębnienia tego ośrodka ze struktur PCPR,
- udzielanie pomocy mieszkańcom ośrodka interwencji kryzysowej w oparciu o planowanie ukierunkowanej pracy z nimi.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z 28.06.2013 r. PCPR poinformowało o działaniach jakie zamierza podjąć w celu realizacji zaleceń.

(dowód: akta kontroli str. 40-51)

Do czasu zakończenia kontroli NIK, LUW nie sprawdzał realizacji tych zaleceń.

Kierownik PCPR Joanna Różańska poinformowała o zrealizowaniu wniosków oprócz wyodrębnienia Ośrodka Interwencji Kryzysowej ze struktur PCPR z powodu braku środków finansowych na ten cel.

(dowód: akta kontroli str. 52-55)

2. Realizacja wybranych zadań zleconych

2.1. Gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa

2.1.1. Starostwo prowadzi odrębne ewidencje: zasobu nieruchomości Skarbu Państwa znajdujących się na terenie powiatu oraz nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste. Ewidencje te prowadzone są w programie *Microsoft Excel* z podziałem na gminy jako odrębne arkusze kalkulacyjne.

Badaniem objęto po 20 wybranych losowo nieruchomości ujętych w każdej z ewidencji znajdujących się na terenie gmin Torzym i Sulęcin. Ustalono, że ewidencje te zawierają dane, o których mowa w art. 23 ust 1c ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami³, i dodatkowo informacje o wartości nieruchomości według daty ostatniego oszacowania. Zawarte dane są rzetelne i kompletne.

Naczelnik Wydziału Budownictwa, Nieruchomości i Ochrony Środowiska Aleksandra Rutyna wyjaśniła, że aktualizacja ewidencji prowadzona jest ręcznie. Dane w nich zawarte porównywane są z danymi z ewidencji gruntów i budynków, aktualizowane są również zapisy dotyczące numerów ksiąg wieczystych na podstawie centralnej bazy ksiąg wieczystych. Jeżeli Starostwo posiada informacje na temat zmiany planu zagospodarowania przestrzennego lub studium, to takie dane także są aktualizowane. Aktualizowane są również opłaty z tytułu użytkowania wieczystego gruntów na podstawie wypowiedzeń opłat. Informacje

---

³ Dz. U. z 2014 r., poz. 518 ze zm.

dotyczące postępowań sądowych i administracyjnych aktualizowane są sukcesywnie, w ramach posiadanych danych. Archiwizowanie danych prowadzone jest na bieżąco.

Starostwo nie posiada procedur opisujących realizację powyższych czynności.

(dowód: akta kontroli str. 56-58)

Jak wskazano w pkt. 1.1. odpowiedzialnym za prowadzenie tych ewidencji jest pracownik na stanowisku podinspektora do spraw gospodarki nieruchomościami w Wydziale Budownictwa, Nieruchomości i Ochrony Środowiska.

Według stanu na 31.12.2013 r. na terenie powiatu znajdowało się 415 nieruchomości o powierzchni 227,4890 ha należących do zasobu Skarbu Państwa oraz 299 nieruchomości Skarbu Państwa o powierzchni 3.771,9098 ha oddanych w użytkowanie wieczyste.

(dowód: akta kontroli str. 4-6, 59)

2.1.2. W badanym okresie, corocznie Starosta Sulęciński sporządzał plan wykorzystania zasobu nieruchomości Skarbu Państwa na okres 3 lat oraz sprawozdanie z gospodarowania nieruchomościami zasobu, przekazując je Wojewodzie Lubuskiemu w terminie określonym w art. 23 ust. 1a ustawy o gospodarce nieruchomościami, tj.:

- 28.04.2011 r. – plan na lata 2011-2013 i sprawozdanie za 2010 r.

- 26.04.2012 r. – plan na lata 2012-2014 i sprawozdanie za 2011 r.

- 29.04.2013 r. – plan na lata 2013-2015 i sprawozdanie za 2012 r.

Plany te zawierały wszystkie elementy określone w art. 23 ust. 1d ustawy o gospodarce nieruchomościami. Do każdego planu dołączono wykaz wszystkich nieruchomości będących w tym zasobie w szczególności wynikającej m.in. z katastru nieruchomości.

Przykładowo w planie na lata 2013-2015 prognozowano następujące dochody i wydatki dotyczące gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa:

Dochody w 2013 r.:

- z nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste – 200.000 zł,

- z nieruchomości oddanych w trwały zarząd państwowym jednostkom organizacyjnym – 9.000 zł.

Podano również, że w latach następnych wysokość wpływów będzie ulegać zmianie z uwagi na dokonanie aktualizacji opłat, możliwe zmiany stawek procentowych opłat oraz przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości.

Wydatki w 2013 r.

- wycena nieruchomości m.in. w celu aktualizacji opłat, przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności, sprzedaży – 10.000 zł,

- regulowanie zapisów w księgach wieczystych (koszty sądowe i koszty dokumentacji niezbędnej do tego celu) – 2.000 zł,

- zabezpieczenie nieruchomości – 500 zł,

- ogłoszenia prasowe – 8.000 zł,

- inne wydatki – 2.500 zł,

- koszty notarialne (w przypadku nabywania nieruchomości) – 2.000 zł,

- podatek od nieruchomości – 5.000 zł.

Ustalono ponadto, że w następnych latach obowiązywania planu środki na ww. cele również będą wydatkowane, a ich wysokość będzie uzależniona od dotacji otrzymanej od Wojewody Lubuskiego oraz, że nie przewiduje się w tym okresie odpłatnego nabywania nieruchomości do zasobu.

(dowód: akta kontroli str. 60-113)

Relacje prognozowanych i rzeczywistych dochodów z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa do wydatków z tego tytułu przedstawiały się następująco:

	<i>Dochody</i>	<i>Wydatki</i>
2011 r.		
- prognozowane	9.000 zł	25.000 zł
- rzeczywiste	31.989 zł	27.000 zł
2012 r.		
- prognozowane	9.000 zł	27.000 zł
- rzeczywiste	24.060 zł	28.000 zł
2013 r.		
- prognozowane	11.000 zł	30.000 zł
- rzeczywiste	2.046.638 zł ⁴	50.000 zł

(dowód: akta kontroli str. 60-113)

2.2. Ujawnianie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego

2.2.1. Do końca 2009 r. Starostwo wystąpiło z wnioskiem o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa dla 425 działek ewidencyjnych o powierzchni 425,7327 ha.

W Starostwie nie wystąpiły przypadki ujawnienia prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa, w których podstawę wpisu stanowiło postanowienie sądu o nabyciu własności nieruchomości Skarbu Państwa.

Starostwo nie monitorowało na jakim etapie skierowane są do sądu wnioski o ujawnienie lub stwierdzenie nabycia nieruchomości Skarbu Państwa. Odnosząc się do tej kwestii Starosta stwierdził, że zintensyfikowanie i monitorowanie działań związanych z ujawnianiem nieruchomości Skarbu Państwa w księgach wieczystych nastąpiło już w marcu 2014 r. poprzez zatrudnienie stażystki do wykonywania tych zadań.

(dowód: akta kontroli str. 114-116)

W marcu i kwietniu 2014 r. Starostwo wystąpiło o założenie ksiąg wieczystych dla 35 działek o łącznej powierzchni 8,24 ha, dla których ksiąg nie prowadzono (działki te, będące faktycznie rowami melioracyjnymi, uprzednio figurowały jako pozostające w dyspozycji samorządu województwa lubuskiego)⁵.

(dowód: akta kontroli str. 117, 145-146)

2.2.2. W dniu 20.07.2012 r. Starostwo przekazało Wojewodzie Lubuskiemu, Marszałkowi Województwa Lubuskiego, wójtom gmin: Słońsk i Krzeszyce, nadleśnictwom oraz PKP wykaz nieruchomości, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego⁶ (dalej: *ustawa o ujawnieniu w księgach wieczystych*).

W dokumencie tym wykazano według katastru nieruchomości 570 działek ewidencyjnych (206 nieruchomości) o powierzchni 433,2130 ha, natomiast według ksiąg wieczystych 140 nieruchomości o powierzchni 399,6392 ha.

(dowód: akta kontroli str. 114, 118-127)

Badaniem objęto 20 działek o powierzchni 22,17 ha ujętych w powyższym wykazie i porównano z danymi zawartymi w ewidencji gruntów i budynków oraz ich rzeczywistym stanem prawnym. Nie stwierdzono niezgodności.

(dowód: akta kontroli str. 118, 121, 123)

⁴ Wpływy uzyskane głównie ze sprzedaży dwóch działek w trybie przetargu nieograniczonego.

⁵ W dokumentacji Starostwa znajduje się pismo z Lubuskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze z dnia 10.10.2011 r., w którym wskazuje się 293 działki jako błędnie przypisane do zasobu Marszałka Województwa Lubuskiego wraz z konstatacją, iż gospodarować nimi winien Starosta Sulęciński.

⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 1460.

2.3. Wsparcie dla ofiar przemocy w rodzinie na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

2.3.1. Zgodnie z uchwałą nr XXXII/200/09 Rady Powiatu z 22.09.2009 r. w sprawie nadania statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Sulęcinie, jednym z zadań PCPR jest prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej (OIK). Zarządzeniem Kierownika PCPR przyjęto regulamin organizacyjny OIK, który określa zakres i zasady udzielania pomocy, a także prawa i obowiązki mieszkańców OIK. Ośrodek ten dysponuje dwoma pokojami (6 miejsc) dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży znajdujących się w sytuacji kryzysowej, przede wszystkim z powodu przemocy ze strony najbliższych. PCPR w ramach OIK służy ofiarom przemocy pomocą psychologiczną, prawną i socjalną. Ofiary przemocy mogą przebywać w OIK bezpłatnie do 3 miesięcy, a w uzasadnionych przypadkach do 6 miesięcy. Osoby te nie mają zapewnionego wyżywienia. Wymagający umieszczenia w ośrodku wsparcia kierowani są do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia w Gorzowie Wlkp.

W latach 2011-2013 OIK udzielił wsparcia, porad i noclegów łącznie dla 171 osób:

- 2011 r. – 52 osoby, w tym pomoc całodobowa (noclegowania) dla 15 osób, w tym 10 dzieci,
- 2012 r. – 53 osoby, w tym pomoc całodobowa dla 13 osób, w tym 9 dzieci,
- 2013 r. – 66 osób, w tym pomoc całodobowa dla 14 osób, w tym 9 dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 24-26, 119-121)

W okresie objętym kontrolą PCPR zrealizowało 4 programy korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie (w 2012 r. odbyły się dwie edycje). Ich głównym celem była zmiana zachowań i postaw w systemie rodzinnym oraz zdobycie umiejętności kontrolowania własnej złości i agresji. W latach 2011-2013 do programu przystąpiło 32 mężczyzn, sprawców przemocy, spośród których 9 ukończyło program w pełnym wymiarze godzin.

O możliwości przystąpienia do ww. programu oraz jego zakresie poinformowano na stronie internetowej PCPR www.pcprsulecin.pl.

(dowód: akta kontroli str. 122-123, 142-143)

W dniu 13.03.2014 r. PCPR złożyło wniosek o dofinansowanie realizacji projektu w ramach *Programu Ochronowego Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Priorytet II Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie*. Celem tego projektu jest zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie poprzez poszerzenie wiedzy na temat skutków tej przemocy oraz sposobów jej przeciwdziałania.

(dowód: akta kontroli str. 52)

Kierownik PCPR Joanna Różańska⁷ wyjaśniła, że PCPR w ramach współpracy z Sądem Rejonowym informuje każdorazowo o rozpoczęciu realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego prosząc o pomoc w naborze, jednakże nie otrzymuje informacji o ilości osób, na które Sąd nałożył obowiązek uczestniczenia w tym programie. O rozpoczęciu programu PCPR informuje również wszystkie ośrodki pomocy społecznej i zespoły interdyscyplinarne z terenu powiatu sulęcińskiego prosząc o pomoc w naborze osób. Efektem takiej współpracy jest wytypowanie z terenu danej gminy osób stosujących przemoc w rodzinie. Uczestnictwo w programie jest jednak dobrowolne.

(dowód: akta kontroli str. 119, 122-123)

Uchwałą nr XLIII/252/10 Rady Powiatu w Sulęcinie z 26.10.2010 r. przyjęto *Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2010-2015*. Program ten określa rodzaje przemocy, przedstawia statystykę w tym zakresie na terenie powiatu w latach 2008-2010, opisuje cele programu wraz z podejmowaniem koniecznych działań, przewidywane efekty oraz źródła finansowania i partnerów programu. Zgodnie z ww. dokumentem PCPR realizując program współpracuje z Ośrodkami

---

⁷ Pełni funkcję Kierownika PCPR od stycznia 2014 r.

Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sulęcinie, Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sądem rodzinnym, kuratorami sądowymi, policją oraz zespołami interdyscyplinarnymi z poszczególnych gmin.

(dowód: akta kontroli str. 124-132)

2.3.2. Z informacji uzyskanej z Komendy Powiatowej Policji w Sulęcinie wynika, że w latach 2011-2013 na terenie Powiatu Sulęcińskiego założono 235 Niebieskich Kart potwierdzających ujawnienie przemocy w rodzinie, w tym w 2011 r. – 78 Niebieskich Kart, w 2012 r. – 56, w 2013 r. – 101.

(dowód: akta kontroli str. 133-135)

Kierownik PCPR wyjaśniła, że nie posiada danych dotyczących liczby założonych Niebieskich Kart, czy też liczby przypadków ujawnienia przemocy w rodzinie na terenie powiatu. Dodała, że Policja zwracała się do PCPR o udostępnienie danych dotyczących wskazanych rodzin, m.in. czy rodzina korzystała z pomocy PCPR, około 50 razy w okresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli str. 119, 122)

2.3.3. Starosta Sulęciński nie występował do Wojewody Lubuskiego o środki na utworzenie ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie ponieważ, jak wyjaśnił, funkcjonujący w ramach PCPR Ośrodek Interwencji Kryzysowej zabezpiecza wystarczająco potrzeby mieszkańców w tym zakresie.

Starostwo nie przeprowadzało kontroli w PCPR w zakresie realizacji zadań dotyczących wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

(dowód: akta kontroli str. 24-26)

Ustalone
nieprawidłowości

1. Starosta nie wystąpił z wnioskiem do sądu o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa dla 293 działek o powierzchni 172,9414 ha, naruszając tym samym obowiązek zawarty w art. 2 ust. 1 ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności.

Starosta wyjaśnił, że powyższe działki stanowią rowy melioracyjne, które zostały błędnie przypisane do zasobu zarządu województwa lubuskiego. Ze względu na brak środków oraz możliwości kadrowych, przedmiotowych działek nie ujawniono w księgach wieczystych. Jednocześnie dodał, że w 2014 r. zintensyfikowano działania mające na celu zlikwidowanie uchybień i zaległości, składając wnioski o założenie ksiąg wieczystych dla 35 działek (spośród ww. 293), a do końca 2014 r. powinny zostać założone księgi wieczyste dla wszystkich pozostałych działek (tj. dla 258).

(dowód: akta kontroli str. 115-116)

2. Starostwo nie sporządziło uzupełnienia wykazu nieruchomości, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych dla 35 działek (6 nieruchomości) o powierzchni 8,24 ha, pierwotnie błędnie przypisanych do zasobu Marszałka Województwa Lubuskiego (rowy melioracyjne). Do sporządzenia takiego uzupełnienia zobowiązuje art. 1a ust. 1 ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych.

Odnosząc się do powyższego Starosta wyjaśnił, że zaktualizowany wykaz zawierający ww. nieruchomości nie został przekazany przede wszystkim w związku z brakami kadrowymi oraz szczupłością posiadanych środków finansowych. Starosta zadeklarował, że przedmiotowy wykaz zostanie uzupełniony w czerwcu br.

(dowód: akta kontroli str. 115-117)

3. Starostwo nie sporządzało i nie przekazywało Wojewodzie Lubuskiemu miesięcznych i półrocznych sprawozdań z wykonania obowiązku złożenia we właściwych sądach wniosków o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz wniosków o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości Skarbu Państwa, stosownie do wymogu zawartego w art. 4 ust. 1 (sprawozdania miesięczne; przepis uchylony z dniem 24 sierpnia 2012 r.) oraz art. 4a ust. 1 (sprawozdania półroczne) ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych.

Starosta wyjaśnił, że w związku z brakami kadrowymi i niedostatecznymi środkami finansowymi, od 2011 r. nie wykonywano zadań związanych z ujawnianiem w księgach wieczystych nieruchomości Skarbu Państwa i nie generowano nowych sprawozdań. Starosta zadeklarował, że ww. obowiązek zostanie zrealizowany w czerwcu br. wykaz zostanie uzupełniony w czerwcu br.

(dowód: akta kontroli str. 115-116)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Starostwa w badanym obszarze.

3. Planowanie i wydatkowanie środków niezbędnych do realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej

Opis stanu faktycznego

3.1. Kwoty dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej są określane w pismach otrzymywanych od Wojewody Lubuskiego o wysokości przyznanych kwot dotacji wynikających z projektu ustawy budżetowej oraz o wysokości ostatecznych kwot dotacji ustalonych na podstawie ustawy budżetowej.

Zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie finansowane są wyłącznie ze środków pochodzących z dotacji. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które jest realizatorem tych zadań, nie zgłaszało braku środków.

Zadania dotyczące gospodarki nieruchomościami są współfinansowane ze środków własnych Powiatu w wysokości od 30% do 50%. Starostwo nie występowało do Wojewody Lubuskiego o dodatkowe środki na realizację zadań zleconych objętych kontrolą.

(dowód: akta kontroli str. 136-137)

Kwoty dotacji w poszczególnych latach były następujące:

	<i>Plan pierwotny</i>	<i>Plan po zmianach</i>	<i>Kwota wykorzystanej dotacji</i>
2011			
rozd. 70005 § 2110	25.000 zł	27.000 zł	27.000 zł
rozd. 85205 § 2110	15.000 zł	15.000 zł	15.000 zł
2012			
rozd. 70005 § 2110	28.000 zł	28.000 zł	28.000 zł
rozd. 85205 § 2110	22.500 zł	22.500 zł	22.500 zł
2013			
rozd. 70005 § 2110	30.000 zł	50.000 zł	50.000 zł
rozd. 85205 § 2110	12.000 zł	12.000 zł	12.000 zł

(dowód: akta kontroli str. 138)

Przykładowo, w 2013 r. w rozdz. 70005 § 2110 kwotę dotacji 50.000 zł przeznaczono na:

- zakup wyposażenia (monitor, karta graficzna, drukarka, niszczarka, materiały biurowe, publikacja z zakresu aktualizacji dokumentacji technicznej) – 12.837,64 zł,
- ogłoszenia w mediach lokalnych, podział i wycena nieruchomości, opłaty notarialne, operaty szacunkowe, aktualizacja mapy, konserwacja sprzętu – 35.243,61 zł,
- szkolenia z zakresu gospodarki nieruchomościami – 841,75 zł,
- podatek od nieruchomości Skarbu Państwa – 1.077 zł.

Dotację w rozdz. 85205 § 2110 w wysokości 12.000 zł przeznaczono natomiast na wydatki związane z prowadzeniem przez PCPR programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie.

(dowód: akta kontroli str. 139-140)

W latach 2011-2013 Starostwo otrzymało z budżetu Wojewody Lubuskiego dotacje na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w rozdziale 70005 (gospodarka gruntami i nieruchomościami) w kwotach: 27 tys. zł, 28 tys. zł oraz 50 tys. zł (przy czym 20

tys. zł przekazane w 2013 r. miało ściśle określony cel – aktualizację opłat za wieczyste użytkowanie nieruchomości Skarbu Państwa). W ww. latach Starostwo zgłaszało następujące zapotrzebowanie na środki służące realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej (gospodarka gruntami i nieruchomościami): 40 tys. zł, 40 tys. zł oraz 50 tys. zł. Sposób oraz proces szacowania tych środków nie został w Starostwie w żaden sposób udokumentowany. Kalkulacja wydatków na realizację ww. zadań dokonywana jest przez Starostwo na zasadzie porównywania kwot wydatków poniesionych w latach ubiegłych. Wydatki ujmowane w budżecie wprowadzane są na podstawie wniosku naczelnika Wydziału Budownictwa, Nieruchomości i Ochrony Środowiska, który planuje poszczególne rodzaje wydatków pokrywanych z dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 136-137, 144)

Starostwo rzetelnie szacowało swoje potrzeby w zakresie wydatków na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz dotyczących gospodarki nieruchomościami, jednak środki przekazane Starostwu przez Wojewodę nie w pełni pokrywały wydatki przeznaczone na ten drugi cel.

3.2. Starostwo nie prowadziło kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji przez PCPR. Skarbnik Powiatu wyjaśniła, że wydatki w ramach dotacji na realizację zadań z zakresu gospodarki nieruchomościami podlegają szczegółowej kontroli na etapie weryfikacji i zatwierdzania dokumentów.

(dowód: akta kontroli str. 136-137)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Starostwa w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK⁸, wnosi o:

1. Podjęcie działań w celu ujawnienia w księgach wieczystych prawa własności Skarbu Państwa wobec nieruchomości o dotychczas nieuregulowanym stanie prawnym.
2. Sporządzenie i przekazanie właściwym organom uzupełnionego wykazu nieruchomości Skarbu Państwa.
3. Terminowe przekazywanie Wojewodzie Lubuskiemu sprawozdań z wykonania obowiązku złożenia we właściwych sądach wniosków o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Zielonej Górze.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 4 lipca 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura
w Zielonej Górze

Kontroler
Norbert M. Serafin
doradca ekonomiczny

Wicedyrektor
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis

.....
podpis